

<http://www.luju.ro/interviu-avocatul-gheorghe-piperea-procesele-in-romania-sunt-un-joc-de-poker-al-avocaturilor-unele-firme-de-avocatura-recruteaza-in-calitate-de-parteneri-rude-importante-ale-unor-judecatori>

INTERVIU - Avocatul Gheorghe Piperea: „Procesele in Romania sunt un joc de poker al avocaturilor! Unele firme de avocatura recruteaza in calitate de parteneri rude importante ale unor judecatori!”

Scris de Adina A.STANCU - R.SAVALIUC | Data: 06.04.2011 18:23

Maestrul Gheorghe Piperea, avocat in Baroul Bucuresti (foto) este fondatorul societatii "Piperea & Asociatii" si are o experienta profesionala de peste 13 ani. In perioada 1994 - 1996, Gheorghe Piperea a fost judecator la Judecatoria Sectorului 1 Bucuresti, iar in 1996 a intrat in Baroul Bucuresti, fiind numit din 2007 membru in consiliul acestui barou. Gheorghe Piperea este specializat pe insolventa (a formulat peste 40 de amendamente la proiectul Legii insolventei) societati comerciale, piata de capital, legislatia in domeniul sanatatii, dreptul transporturilor si dreptul bancar. Autor a numeroase carti cu tematica juridica, Gheorghe Piperea este doctor in drept al Universitatii din Bucuresti si al Universitatii Sorbonne I – Pantheon din Paris, dar si profesor la Universitatea din Bucuresti. Avocatul Gheorghe Piperea a acordat in exclusivitate pentru Lumeajustitiei.ro un interviu pe problemele cetatenilor in relatia cu institutiile de credit, precum si pe cele ale avocaturii, interviu pe care il publicam in continuare.

Sunteti un avocat recunoscut ca militant pentru drepturile cetateanului in raport cu legile, bancile, institutiile statului. Ce v-a determinat sa va bateti cu morile de vant, ce doriti sa schimbati ca avocat si ce succese ati reperat in aceste procese?

Adevarul este ca vrand-nevrand am capatat aceasta stampila, dar care nu ma deranjeaza, dimpotriva, ma onoreaza, pentru ca nu este un lucru de care sa te simti deranjat. Este adevarat ca am avut o gramada de pierderi din cauza acestei etichete. In momentul acesta nu mai pot fi avocatul unor banci care platesc onorarii uriase, dar acest lucru nu ma deranjeaza pentru ca lupt pentru drepturi si pentru ca sunt cel putin doua-trei domenii de drept pe care le stapanesc foarte bine si datorita carora unele banci nu ma pot ocoli: insolventa, piata de capital si dreptul societatilor comerciale. Ce m-a determinat sa fac acest lucru? In primul rand prin constitutia mea, sunt un luptator si sunt un luptator pentru drepturi. Sunt un om care valorizeaza meritul si care detesta ipocrizia. Criza economica in care ne-am afundat in ultimul timp mi-a aratat ca din minciuna si ipocrizie se pot stoarce foarte multe beneficii (toate autoritatile romanesti pana prin octombrie 2008 spuneau ca n-avem de ce sa ne temem de criza, iar acum vorbesc despre criza tot timpul, cu titlu de scuza perfecta pentru orice). In septembrie 2007, am fost printre primii care, la o reuniune a consilierilor juridici de banci, atrageam atentia asupra iminentei crize si asupra necesitatii preventiei ei, dar toti participantii m-au privit cu indoiala si chiar ostilitate. In aceasta criza, revin, s-au vazut ca se pot scoate beneficii si s-a vazut ca lipsa meritelor, a valorilor este cea mai buna metoda de a face bani si cariera. In anul 2010, staful managerial al unei banci a primit cu 50% mai multi bani cu titlu de bonusuri si salarii, fata de 2009 si cu 100% fata de 2008, in conditiile in care Asociatia Romana a Bancilor deplangea faptul ca sistemul bancar ar fi suferit o pierdere de 900 milioane de euro in 2010. In acelasi timp, peste 800.000 de persoane imprumutate de banci in 2010 sunt in situatia de executare silita si peste 1 milion de astfel de consumatori sunt pe cale sa intre in 2011 din cauza ca nu mai au bani.

Daca tot ati atins subiectul executarilor silit, cum comentati faptul ca in cadrul procedurilor de incuviintare de la instanta, acest proces este netransparent si lumea nu stiu cum se vand imobilele sau alte bunuri ale debitorilor scoase la valorificare? Este legea deficitara sau avem un sistem profund corupt?

Si una si alta. Legea este deficitara, iar sistemul nu este neaparat corupt, pe cat este de opac. Iar in spatele acestei perdele de cerneala de sepie se pot ascunde lucruri urate. Am sa va dau doua exemple. Executorii bancari tin activele importante pentru un anumit grup de persoane in interiorul caruia circula informatia. Iar informatia este aur. Al doilea lucru, care este si mai grav, in general aceste active imobiliare nu sunt puse pe piata. De obicei aceste active imobiliare sunt intemnitare intr-o cusca pe care bancile o numesc SPV (Special Purpose Vehicle). Filiale bancilor creditoare preiau aceste creante cu tot cu ipoteca la preturi de 10% din valoarea nominala, bani pe care aceste SPV-uri nu ii au, dar ii obtin cu imprumut de la societatea mama. Activele respective nu sunt executate (nu sunt puse pe piata) ci sunt atribuite in contul creantelor de catre aceste SPV-uri care, atentie, nu fac executarile silit printr-un executor judecatoresc, ci prin executorul bancar, care este salariatul bancii mama. Aceste active dobandite in contul creantelor sunt puse la pastrare ani de zile, in speranta, dupa parerea mea naiva, ca aceste active vor ajunge candva la valoarea aberanta din 2008, care a fost un varf de aisberg.

Ce hram poarta aceste SPV-uri de care cetateanul de rand nu stie mai nimic. Ce ne puteti spune despre ele?

SPV-urile sunt aparent o modalitate de management al riscului, la limita legalitatii. Sunt modalitati prin care banca ascunde problema creditorilor performante, punand-o dintr-un buzunar in altul. Fata de BNR, in cazul in care s-a realizat o „externalizare” a unui bun supus executarii, care este de fapt o vanzare aparenta intrucat ramane in continuare in portofoliul bancii, creste indicele de solvabilitate si, in plus, provizionul constituit la momentul in care s-a declansat executarea silita se disponibilizeaza, crescand lichiditatea. In felul acesta, sistemul cam triseaza, pentru ca pierderea nu este in mod corect tratata. Un eventual test de stres pe care ar trebui sa-l treaca sistemul bancar romanesc putand revela o realitate dezamagitoare: gunoiul din sistemul bancar romanesc este ascuns sub pres.

Ati avut procese contra unor banci importante. Despre ce este vorba si la ce rezultate ati ajuns, tinand cont de faptul ca sunteti un pionier al ideii de a aduna intr-o singura cauza cat mai mult clienti prejudiciati?

Grupurile de clienti nemulțumiti de practicile abuzive ale bancilor s-au creat anul trecut după Ordonanța 50/2010. Inițiativa nu mi-a aparținut mie. Acești clienți, constituiți în șase, șapte grupuri m-au contactat după ce au făcut un tur al marilor case de avocatură din București pentru a le prelua cazul, toate aceste case refuzându-i pe politicieni. Unele dintre ele i-au orientat către mine. Eu nu i-am refuzat, le-am indicat însă ca modalitate de organizare și gestionare a procesului să formeze consorții procesuale, adică să se reunească mai multe persoane într-un grup, în așa fel încât costurile legale să fie reduse „per capita”, pentru ca adunând sume mici de la multe persoane să se permită angajarea unei case de avocatură suficient de notorie pentru a se putea bate de la egal la egal cu marile firme de avocatură care sunt angajate de către banci. Pe modelul acesta, care presupunea reducerea costurilor și concentrarea litigiilor într-un singur loc, pentru a se evita soluții contradictorii s-au organizat un număr de șapte procese de către „Piperea și Asociații”. Modelul meu a fost preluat și de alte case de avocatură din țară. Obiectul acestor procese concentrate îl constituie faptul că bancile au introdus clauze abuzive în contracte preformulate, clauze în baza cărora costurile creditului au crescut exponențial în perioada de criză. Deși prin reclama frumoasă pe care o făceau bancile la credite, rezultă că singurul cost al creditului este o dobândă, să-i zicem de 5%. În realitate, în contractul care îl primeau la câteva luni după ce accesai creditul îți apare pe o a doua coloană în dreptul dobânzii, o coloană în care erau trecute tot felul de comisioane. Printre acestea, dau ca exemplu, comisionul de cartografiere, cel de rezervă minimă obligatorie și cel de risc. Toate aceste comisioane ulterioare sunt în fapt dobânzi mascate, tolerate prin politica BNR. Țin să subliniez că la nivelul Comisiei Europene s-a luat o decizie de sancționare pecuniară foarte dură, împotriva unor banci din Austria care au filiale în România și care practicau acest stil de „business” considerat ilegal de instanțele europene. Pentru că este ilegal, instanțele europene au interzis acestor banci să-l mai practice în Austria și oriunde pe teritoriul UE, deci inclusiv în România. Nicio autoritate română nu a luat vreă măsură, nici BNR, nici Consiliul Concurenței, iar ANPC când a vrut să ia niște măsuri i s-au retras prin lege, în decembrie 2010, toate aceste competențe. Elementul comun al acestor procese este abuzul de putere economică al bancilor. Consumatorii pretind instanțelor române să înlăture acest abuz de putere economică și să li se recunoască drepturile, printre care cele mai importante sunt dreptul de a nu avea în contractele cu bancile clauze abuzive (legea română dispune că aceste clauze sunt considerate nescrise) și dreptul de a li se restitui plățile efectuate în baza acestor clauze abuzive aplicate de către banci fără excepție, bazându-se pe o facilități acordată de legiuitorul român bancilor - aceea care constă în caracterul de titlu executoriu al contractului de credit bancar, adică posibilitatea de a executa silit, oricând și fără intervenția instanței, un consumator care ar avea „tupeul” să refuze să plătească aceste sume considerând că ele sunt stabilite în baza unor clauze abuzive.

Cel mai pregnant lucru care se întâmplă în România la ora actuală este că cei care dețin puterea economică sau politică o utilizează cu o insistență mult mai mare în această perioadă de criză, decât în perioada de dinainte de 2008.

În baza acestor contracte preformulate, bancile și-au transformat clienții în consumatori captivi. În același timp, puterea politică folosind ca scuză criza economică, lipsa resurselor, a determinat prin lege reducerea sau neutralizarea unor drepturi pe care cetățenii le au și pe care le pot pretinde ca platitori de taxe și impozite. Este vorba despre pensionari, salariați bugetari, persoane aflate în îngrijirea copilului, bolnavi cronici, persoane cu dizabilități. Contra acestui abuz de putere politică, oamenii s-au organizat în consorții procesuale și au formulat acțiuni. Personal am mai multe procese pe rol de acest gen care implică peste 1000 de persoane. Anul 2010 a fost pe de o parte anul celor mai mari abuzuri de putere politică sau economică, dar și anul în care cetățenii au ajuns să lupte împotriva acestui abuz apelând la sistemul judiciar. Și asta în pofida faptului că statisticile arată un nivel scăzut de încredere în Justiție.

Ce șanse aveți să aparati cetățeni de rând în fața unor firme și banci de renume, care au resurse financiare uriase și își permit cele mai mari case de avocatură? Instanțele de judecată le simțiți de partea cetățeanului sau a marilor instituții financiare acționate în judecată?

Este evident că cei pe care îi reprezintă lupta împotriva Sistemului, care dispune de resurse financiare și logistice disproportionat de mari. Din această perspectivă este evident că lupta este inegală. Sunt instanțe în țară care până în momentul acesta au dat dreptate, chiar pe fond, celor care se plâng de abuzul de putere. Deocamdată, în București, cu o singură excepție, instanțele au dat câștig de cauză Sistemului. Consider că atâta vreme cât în acest joc nu se va trisa, șansele mele de a câștiga sunt considerabile. Din păcate, procesele în România sunt un fel de joc de poker al avocaților! Dacă ai cărți bune în mână câștigi, dar poți câștiga și la cacealma! Și una și alta este permisă ca soluție de regulile jocului. Ceea ce este însă ilegal și imoral este să trisezi. Și trisezi când intimidezi judecătorul, schimbi completul înlăturând principiul repartizării aleatorii, determini judecătorul să îți dea câștig de cauză dându-i de înțeles că va avea o carieră profesională corespunzătoare. Și trisezi când determini Guvernul, BNR, și în parte sistemul judecătoresc, să te ajute să câștigi procesul în contra evidentei abuzului de putere pe care îl exerciți. În aceste condiții, nu ai nevoie decât pentru fatada de avocați bine plătiți, întrucât ai putea câștiga procesul și dacă te-ar reprezenta un mecanic de locomotivă.

Când vor ajunge clienții dvs. să aibă câștig de cauză în acțiunile lor, tinând cont de termenele foarte lungi care se acordă în procese?

Trebuie spus că unul dintre motivele pentru care am indicat concentrarea mai multor persoane într-un dosar a fost și pentru a evita aceste termene „obisnuite”. Știti deja că la Tribunalul București, în litigiile comerciale și cele de muncă, pentru care legislația prevede celeritate maximă, termenele sunt în acest moment de minimum un an și jumătate (aceasta din cauza unei măsuri administrative de neînțeles a CSM, denumită repartizarea optimă a dosarelor: în sistemul ECRIS s-a implementat o opțiune care nu permite alocarea aleatorie a mai mult de 10 dosare pe judecător, cauza din care s-a ajuns la termene aberante). Această realitate este intimidantă pentru juriștiabili, însă uneori, datorită concentrării de persoane într-un dosar se mai acceptă preschimbarea de termen. În dosarele de clauze abuzive există șanse serioase ca fondul să se judece până la sfârșitul lunii mai 2011. Din păcate, în dosarele pensionarilor unde nu se acceptă preschimbarea termenului, cel mai devreme se poate spera o soluție în martie 2012. Pentru stat e cea mai bună cale de a „câștiga” procesul întrucât în timp dispăre fizic reclamantul.

Vin alegerile la Baroul Bucuresti si la UNBR si, desi problemele avocaturii sunt mai dureroase ca oricand, este o liniste asurzitoare. Cum vi se pare acest lucru?

Aceasta liniste este bizara, ca sa nu-i spun suspecta, comparativ cu campania pentru alegerea decanului din 2008, care a fost foarte zgomotoasa si in care s-au putut afla multe despre bucataria profesiei. Acum nici macar nu se cunosc candidatii la functia de decan. Cineva si-ar putea imagina ca jocurile sunt facute. O prezumtie in acest sens este faptul ca dupa alegerile din 2008 s-a instalat o foarte interesanta concordie la nivelul Baroului Bucuresti, dar si intre Baroul Bucuresti si UNBR, in conditiile in care inainte de 2008 principala problema a profesiei o constituia autonomia des clamata a Baroului Bucuresti in cadrul UNBR. Este o concordie care a permis deplasarea la UNBR a unor atribute care, in principiu, apartineau baroului conform clamatei autonomii. Exemplele sunt multiple: rolul baroului in organizarea examenelor a devenit secundar si, de asemenea, rolul Baroului Bucuresti in elaborarea normelor profesiei si in general a normelor juridice aproape ca a disparut in favoarea UNBR. Practic, UNBR a absorbit Baroul Bucuresti, mai ales ca multi dintre actualii consilieri cumuleaza si functii inalte la nivelul Uniunii.

Dati un pronostic cine va fi viitorul decan al Baroului Bucuresti?

Este limpede ca daca va candida, actualul decan isi va renoi mandatul pentru ca a fost eficient. Iar UNBR il va sustine tocmai din acest motiv. Baroul Bucuresti este prafuit, asta e senzatiile mea. Au fost atat de multe si atat de importante evenimente in perioada 2008 – 2011, inclusiv pe plan legislativ, fata de care reactia Baroului a fost inexistentă sau palida. Singurul lucru pe care l-a facut fara nicio eficienta, a fost sa organizeze niste seminarii de pregatire profesionala la care avocatii merg din obligatie si nu din interes profesional. Iar Uniunea nu a luat nicio masura contra marilor probleme ale avocaturii pe care o sa incerc sa le enumar: examenul de acces in profesie sunt ca de fiecare data, foarte dure la inceput, dupa care in faza de contestatii se inmoaie; Baroul este cu maxim doua-trei exceptii condus de acelasi grup de persoane care a fost ales prin anii '90 si care fara sa aiba neaparat o pregatire profesionala solida au ajus sa fie importante in profesie pentru ca au avut inteligenta sa se fixeze pur si simplu in Consiliu. Practic, locul sfinteste omul in cazul acestor persoane si nu invers. Acelasi lucru se intampla din pacate si la nivelul conducerii Uniunii, mai ales ca sunt cateva persoane care cumuleaza de peste 16 ani calitatea de membru in Barou si calitatea de membru al Uniunii; **una din marile probleme ale profesiei, ma refer la concurenta profesionala neloiala practicata de unele firme de avocatura sau unii „demnitari” ai profesiei, prin recrutarea si promovarea in calitate de parteneri a unor rude importante a unor judecatori implantati la marile instante din tara a ramas nesanctionata, mai mult chiar, anul trecut, prevederile din legea avocaturii care impun niste incompatibilitati avocatorilor sau firmelor de avocatura care au asfel de gen de relatii cu judecatori au fost indulcite in favoarea acestui gen de legatura, ceea ce ne face sa credem ca aceasta „concurrenta” va persista in timp si dupa apropiatele alegeri.** Revenind la aprecierea mea, conform careia procesele in Romania au devenit un joc de poker al avocatorilor, este evident ca cineva triseaza in acest joc. Noi, avocatii obisnuiti, trebuie sa „concuram” cu un adversar care are in mana cinci asi si inca trei, patru ascunsi in maneca.

Considerati echitabil sau logic ca atunci cand astfel de adversari din breasla castiga procese, sa considere ca li se cuvine acest succes, in timp ce atunci cand in mod ocazional se intampla sa piarda, tot ei sa atace judecatorul cu plangeri la CSM sau cu plangeri penale, si avocatul care a indraznit sa castige, cu plangeri la Barou?

Sa stiti ca, intradevar, Baroul are atributii de control disciplinar, iar eu sunt un promotor al ideii de curatenie a profesiei, inclusiv prin acest gen de actiuni disciplinare. Dar, pe de alta parte, Baroul are obligatia de a te proteja fata de acest gen de intimidare, iar eu personal, in prezent consider ca aceasta liniste asurzitoare de care vorbeati nu este deloc incurajatoare pentru cei care inca mai spera ca in acest joc de poker se poate castiga fara sa triseze.